

MEMO
Fractie
PROGRESSIEF WOERDEN

22 MAART 2011

Aan: Het College van B. en W. van Woerden
Van: Fractie van PROGRESSIEF WOERDEN
Betreft: Vragen ex artikel 40 over het Fietsbeleid
Datum: 21 maart 2011
Nummer: 05230
c.c.: Fractie Progressief Woerden

Beh. Ambt.: R
Streefdat.:
Afschr.: B en W / Griffioen
B.V.O.:

Bij enkele gelegenheden is dit jaar het fietsbeleid onder de aandacht gebracht. Het begon met de plannen voor de herinrichting van de stationsomgeving, waarbij fietsvoorzieningen een belangrijke rol speelden en vervolgens was er de motie ondersteund door de meerderheid van de Raad om de fietsbrug over het Defensie-eiland versneld aan te leggen. Een derde gelegenheid waarin Raad en College dit jaar te maken kregen met het fietsbeleid was het voorstel van de Fietsersbond om de fiets en niet de auto ruim baan te geven op het La Fontaineplein. En dan is er nog, last but not least, het rapport dat diezelfde Fietsersbond Raad en College heeft aangereikt over "Wijken voor de fiets".

De fractie van Progressief Woerden vindt het een verheugende ontwikkeling dat de fiets meer aandacht in politiek Woerden krijgt, maar neemt deze gelegenheid te baat om de Fietsnota uit 2005 in herinnering te roepen. Het op die Nota gebaseerde Raadsvoorstel is, wellicht ten overvloede, bijgevoegd.

Deze Nota Fietsbeleid was een initiatief van de toenmalige GroenLinks fractie, daarin gesteund door de fracties van PvdA en D66. Er werd mee beoogd het fietsbeleid in Woerden tussen de oren en "onder de wielen" te krijgen.

Helaas moet de fractie van Progressief Woerden constateren dat er weinig met deze nota is gedaan.

Reden om de aankondiging van het lid van uw College, wethouder Cnossen, dat u voornemens bent nog voor de zomervakantie met een eigen fietsnota uit te komen te gebruiken om ervoor te pleiten dat deze Nota geen *beleids*-, maar toch vooral een *uitvoerings*nota zal zijn, gericht op het uitwerken van de kaders, die zijn neergelegd in de GL-Nota-2005.

De fractie is zich ervan bewust dat er tussen 2005 en 2011 een aantal zaken is gerealiseerd en dat er zich in de loop van de tijd knelpunten hebben voorgedaan die in 2005 nog niet voorzien waren.

Het is tegen de bovengeschetste achtergrond dat de fractie van Progressief Woerden zich tot uw College wendt met de volgende vragen:

1. Moet de fractie van Progressief Woerden uit de toezegging van de wethouder in de commissie Ruimte van januari jl, citaat: "het fietsplan komt voor de a.s. zomervakantie gereed vooral in de vorm van plattegronden" de conclusie trekken dat de in de Nota-2005 aangegeven kaders "uit het wiel" gereden zal worden of m.a.w. dat zij hierbij niet betrokken zullen worden?
2. Zo dat niet uw intentie is kan uw College dan in grote lijnen nu al aangegeven op

welke wijze die kaders dan een invulling zullen krijgen?

3. Om het bovenstaande nader te concretiseren: bent u bereid om in het kader van de kaartbeelden
 - Het fietspad langs de Provinciale weg naar Harmelen door te trekken?;
 - Een fietsverbinding van Haarzuilens naar Woerden mogelijk te maken?;
 - Een echte veilige oversteek bij de Brandweerkazerne/Boerendijk te realiseren?;
 - Fietzers voorrang te geven op alle rotondes in Woerden?
4. Wordt ten slotte in het kader van de nieuwe uitvoeringsnota ook de suggestie van de Fietzersbond voor het La Fontaineplein, "ruimte voor fietsers te koste van de auto", meegenomen?

RAADSVOORSTEL

Datum: 27 mei 2005

BUSLAGE B3:

Indiener: - GROENLINKS

11.003969

Aandachtsveld portefeuillehouder: - wethouder Van der Woude

D.D. 21-03-2011

Onderwerp: fietsbeleid

Aanleiding/probleemstelling

De aanleiding om met dit initiatiefvoorstel te komen is gelegen in het feit dat het fietsen binnen politiek-bestuurlijk Woerden onvoldoende aandacht krijgt. Illustratief hiervoor is dat in het Raadsprogramma 2001 - 2006 in de marge heel even over fietspaden, fietsstroken en fietsenstallingen gesproken wordt (punt 21), maar dat alle aandacht in de paragraaf over mobiliteit en verkeer verder uitgaat naar het autoverkeer en de voorzieningen die daarvoor nodig zijn.

In het Verkeerscirculatieplan is het van hetzelfde laken één pak.

Een fietsbeleid is en dat is in zekere zin een landelijke tendens, door zijn alledaagsheid in de marge van de gemeentepolitiek terechtgekomen. Alhoewel iedereen vanaf een zekere leeftijd fietst en fietsen een onderdeel van de Nederlandse levensstijl is geworden, wordt iedere inspanning en investering voor de fiets met terughoudendheid benaderd. Vele miljoenen investeren in voorzieningen voor de auto en het openbaar vervoer wordt de gewoonste zaak van de wereld gevonden. Een fractie van die bedragen voor de fiets investeren levert een schrikreactie op en dan is elke euro er één te veel.

De gang van zaken met betrekking tot de parkeervoorziening onder het Kerkplein is vanuit die invalshoek gezien begrijpelijk. Van gemeentewege wordt een onrendabele top voor lief genomen, maar voorstellen om een bewaakte fietsenstalling in de binnenstad (punt 21 van het raadsprogramma!) te openen laten jaren vanuit kostenoverwegingen op zich wachten.

Bij de bespreking van de nadere kaderstelling met betrekking tot de begroting 2004 is door de fractie van GROENLINKS een motie ingediend die tot doel had in Woerden een fietsbeleid op de wielen te krijgen. Het College antwoordde op 30 juni 2003 bij monde van wethouder v.d. Woude de motie sympathiek te vinden, maar tijd, geld noch capaciteit te hebben om de motie te kunnen uitvoeren. Gezien de reactie van het College heeft de fractie de motie ingetrokken met de vermelding dat zij na de vakantie, gesteund door D66 en de ChristenUnie, met een initiatiefvoorstel zou komen.

Dit voorstel ligt thans voor en is ontwikkeld vanuit het besef dat in Woerden van een fietsbeleid niet gesproken kan worden. Natuurlijk: wordt er in Woerden wel wat voor de fietser gedaan; er worden fietspaden aangelegd en hier en daar verbeterd en er zijn enkele stallingvoorzieningen. Maar dit gebeurt te veel hap snap en getuigt niet van een heldere visie op het belang van de fietser. Het ontbreken van beleid is des te knellender omdat de stad over het geheel genomen nog niet fietsvriendelijk genoeg is. Voorbeelden te over om deze stelling te illustreren.

Dit initiatiefvoorstel is mede bedoeld om het daarheen te leiden dat de fietsinfrastructuur en de acceptatie van de fiets als volwaardig, veilig, comfortabel en snel vervoermiddel wordt verbeterd.

Inhoudelijk voorstel

In de huidige samenleving zijn mobiliteit en vervoerswijzen aan verandering onderhevig. De fietser heeft zich, ondanks de enorm toegenomen automobiliteit, tot nu toe redelijk kunnen handhaven.

Datum: 27 mei 2005

De stelling van GROENLINKS is dat een fietsbeleid noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat de fietser niet in het geweld van de automobieliteit ten onder gaat. De fractie van GROENLINKS vindt dat in de huidige houding van het gemeentebestuur een bedreiging voor de fietser schuilt.

Woerden breidt uit en dat betekent dat de fietsafstanden binnen het stedelijke gebied van Woerden steeds groter worden. Dat de fietser bereid is te blijven fietsen is dus niet vanzelfsprekend. Er zal ook van gemeentewege veel moeten gebeuren om de fietser op de fiets te houden. Dat kan alleen als het snel, comfortabel en veilig kan en men de fiets goed kwijt kan op het moment dat de bestemming, b.v. de binnenstad of het winkelcentrum, bereikt is. De fiets is een uitermate goed alternatief voor de auto op de korte afstand. Uit onderzoek blijkt dat van de huidige autoritten circa de helft bestaat uit ritten over korte afstanden (7,5 km). De fiets kan in principe een groot deel van deze ritten overnemen en daarmee een flinke bijdrage leveren aan beperking van het autogebruik. In Woerden neemt de fiets volgens de Fietsbalans 41% van alle verplaatsingen tot die afstand voor haar rekening. Daarmee is de fiets binnen Woerden de belangrijkste vervoerswijze. Maar het kan nog 20% beter, aldus de Fietsbalans.

Het bevorderen van het fietsen van gemeentewege, de kern van het fietsbeleid, draagt bij aan de volgende belangrijke onderdelen:

Bereikbaarheid

Een auto heeft veel meer ruimte nodig dan een fiets. Fietzers zijn sneller in de binnenstad. Infrastructuur voor fietsers kan meeliften met die voor auto's. Eigen voorzieningen werpen geen barrières op voor andere weggebruikers.

Verkeersveiligheid

Fietzers vormen niet zoals automobilisten een bedreiging voor andere weggebruikers. Wel zijn ze kwetsbaarder en verdienen ze derhalve bescherming.

Maatschappelijke participatie

Fietsen bevordert de zelfstandigheid van kinderen en ouderen. Jongeren en ouderen zijn vaak afhankelijk van een toegankelijke vervoerswijze als die met de fiets. Door te fietsen participeert men ook in de samenleving. Men staat in direct contact met de (veelal fraaie) omgeving en heel belangrijk in deze verindividualiseerde maatschappij is dat men letterlijk direct aanspreekbaar is voor medeburgers.

Milieu

Wanneer de vervangbare autoritten door fietsen wordt overgenomen kan, dat blijkt uit onderzoek, 6% op de autokilometers worden bespaard. De hieruit voortvloeiende milieuwinst is een stuk groter omdat kortere ritten meer vervuiling tot gevolg hebben dan langere ritten.

Gezondheid

Fietsen betekent bewegen. Het is dus in de kern een sportieve bezigheid. Bewegen is gezond. Door te bewegen wordt de kans op hartfalen kleiner, neemt stress af en het is een wapen in de strijd tegen het overgewicht.

Economie

Leidt een afnemend autoverkeer tot vermindering van de verkopen in binnenstad en winkelcentra? Die vrees blijkt uit onderzoek ongegrond. Als de voorzieningen in orde zijn (bereikbaarheid, stallingruimten) dan blijken binnenstad en winkelcentra te floreren.

Kaders

Een stimulerend beleid ten behoeve van de fietser wordt tot op heden gemist. In de Fietsbalans staat dezelfde conclusie, gevolgd door de uitspraak dat het voor effectieve verbeteringen op de zwakke punten van het fietsklimaat noodzakelijk is dat er een systematische en planmatige aanpak nodig is. De GROENLINKS-fractie steunt de analyse die aan die opvatting vooraf gaat en wil heel nadrukkelijk de pijlpalen voor de kaderstelling uitzetten.

Het te formuleren beleid moet in de visie van GROENLINKS aan een aantal randvoorwaarden voldoen en opgebouwd zijn uit de aspecten: voorzieningen, comfort, veiligheid en communicatie. Het fietsgebruik kan pas gestimuleerd worden als de knelpunten worden opgelost en er stimulerende maatregelen genomen worden.

Datum: 27 mei 2005

Als knelpunten ervaart de fractie dat:

1. de veiligheid te kort schiet;
2. de potentie van de fiets onvoldoende in gemeentelijke plannen wordt gebruikt;
3. het gebruik van de fiets onder druk staat;
4. het schort aan de kwaliteit van fietsverbindingen;
5. diefstal onvoldoende wordt aangepakt;
6. de kapotte achterlichtjes te veel aandacht krijgen;
7. er te weinig stallingmogelijkheden zijn.

Stimulerende maatregelen ziet de fractie liggen in de sfeer van:

- a. het verbeteren van het fietsnet;
- b. het verhogen van het fietscomfort;
- c. het verbeteren van de verkeersveiligheid;
- d. diefstalpreventie;
- e. stallingvoorzieningen.

Randvoorwaardelijk hiervoor zijn:

1. een specifiek fietsbeleid te ontwikkelen als onderdeel van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid;
2. het formuleren van meetbare doelstellingen;
3. het formuleren van duidelijke kwaliteitseisen aan het (hoofd)fietsrouten netwerk. Dit is van cruciaal belang en biedt aanknopingspunten voor de gedetailleerde uitwerking;
4. het reserveren van voldoende budget voor aanleg, beheer en onderhoud van het fietsnetwerk;
5. een heldere communicatie over de fiets en haar mogelijkheden in Woerden;
6. een peiling om de zoveel jaar over de fietstevredenheid onder de burgers van Woerden.

Kaderstellend voor het fietsbeleid, dat de aangegeven knelpunten moet zien op te lossen door de eveneens aangegeven stimulerende maatregelen te nemen vindt de GROENLINKS-fractie de Fietsbalans. Een samenvatting daarvan vormt Bijlage 1 bij dit raadsvoorstel.

Kader 1: de Fietsbalans

In de Fietsbalans gaat het met name om voor fietsen relevante aspecten als directheid, comfort, concurrentiepositie t.o.v. de auto en de verkeersveiligheid. Deze aspecten worden in de Balans verpakt in maatregelen, die moeten strekken tot verbetering van de situatie. Daarnaast wordt Woerden op een aantal belangrijke punten afgezet tegen landelijke gemiddelden. Op basis daarvan valt in één oogwenk te zien op welke punten verbeteringen nodig zijn. In Bijlage 2 bij dit voorstel zijn voor wat het Woerdense fietsnetwerk betreft verbetervoorstellen in kaart gebracht. Naast de Fietsbalans als kaderstellend fenomeen vindt de GROENLINKS-fractie ook dat de *fietscommunicatie* als kader voor het opzetten en uitvoeren van het fietsbeleid een belangrijke rol toekomt.

Kader 2: de Fietscommunicatie

Eén van de speerpunten wat het fietsbeleid betreft is de communicatie. De boodschap die met dit initiatiefvoorstel van GROENLINKS uitgedragen moet worden is dat het fietsgebruik het waard is om gestimuleerd te worden en dat de Woerdense bevolking gemotiveerd moet worden om vaker de fiets te pakken. Het achterliggende doel is het autogebruik te verminderen om met name de binnenstad van Woerden bereikbaar en leefbaar te houden. Voor GROENLINKS staat vast dat er een communicatieplan moet komen om die boodschap uit te dragen. Het is niet de bedoeling het initiatiefvoorstel af te sluiten met een communicatieplan, maar wel zal van de gelegenheid gebruik gemaakt worden om enkele uitgangspunten daarvoor te formuleren. Communicatie zal in dit opzicht moeten gaan om:

1. *Informatie over de inhoud van het beleid*
 - Doel van het fietsbeleidsplan;
 - kader waarbinnen het beleid past;
 - aanleiding van het te voeren beleid;
 - samenvatting van het te voeren beleid.

Datum: 27 mei 2005

2. Procedurele informatie

- Stand van zaken met betrekking tot de besluitvorming;
- Namen van verantwoordelijke ambtenaren en wethouder en hoe zij te bereiken zijn;

3. Inventarisatie van doelgroep

- inventarisatie van raakvlakken met ander beleid en daaruit voortvloeiend specificatie interne en externe doelgroepen;
- inventarisatie van gevolgen van nieuw beleid;

WAT IS HET HOOFDDOEL VAN DE COMMUNICATIE?

Centraal in de communicatie met betrekking tot het fietsbeleid moet de vraag staan hoe communicatie zodanig kan worden ingezet dat *meer mensen vaker kiezen voor de fiets*. In houding en gedrag zal iets moeten veranderen. Vooroordelen zullen weggenomen moeten worden waardoor het gedrag verandert en mensen vaker de fiets zullen kiezen. Zo wordt vaak gedacht dat het vervoer met de fiets traag is. Ook bestaat de angst voor het stelen of vernielen van de fiets.

Communicatie kost geld. Als er mee gelift kan worden met andere communicatietrajecten, b.v. de binnenstad, dan zijn de kosten verwaarloosbaar. Voor zover er kosten mee gemoeid zijn kan dit uit de bestaande (communicatie-)budgetten. Daarnaast lanceert de GROENLINKS-fractie de 1%-regeling. Die regeling bestaat eruit dat 1% van het krediet dat bestemd is voor wegeaanleg gestort wordt in een fonds, waaruit communicatie voor de fiets wordt gefinancierd.

OP WIE MOET DE COMMUNICATIE ZICH RICHTEN?

De fietsnota gaat over alle mensen die in Woerden wonen en/of werken. Binnen deze algemene doelgroep is een aantal specifieke groepen te onderscheiden die extra aandacht verdienen.

- Scholieren, deze fietsen al, want een alternatief hebben ze meestal niet. Het fietsgebruik hoeft niet bevorderd te worden, maar er zijn wel veiligheidsaspecten in het geding.
- woon - werkverkeer, verdeeld in mensen die minder dan 5 km van hun werk af wonen en mensen die een grotere afstand moeten overbruggen met auto of OV (ketenmobiliteit);
- bezoekers van de binnenstad, andere winkelcentra, sportvoorzieningen etc.
- de bewoners rond de stad, van de kernen, vragen speciale aandacht. Zij zijn voor hun niet-dagelijkse boodschappen, zorg etc gericht op de (binnen)stad.

BOODSCHAP

De centrale boodschap is er op gericht vooroordelen tegen het fietsgebruik weg te halen. Zo ben je met de fiets vaak ergens sneller dan je denkt, is stalling goedkoper dan je denkt, zijn er meer bewaakte stallingen dan verwacht, etc.

De fiets is in Woerden het goedkope en gezonde vervoersmiddel bij uitstek. De kwaliteit van het fietspadennetwerk heeft steeds onze aandacht, want een goed en uitgebreid fietspadennetwerk zorgt ervoor dat je met de fiets snel en veilig op de bestemming komt. Er zijn ook steeds meer bewaakte fietsenstallingen, waar je je fiets veilig en goedkoop kwijt kunt.

AANPAK

De algemene aanpak voor de communicatie moet aansluiten op het initiatiefvoorstel en zich richten op het positioneren van fietsnetwerk en fietsenstallingennetwerk in Woerden. Daar moet de komende jaren in Woerden in geïnvesteerd worden.

In het kader van de digitale dienstverlening valt zeker te denken aan een site over fietsen in Woerden. Er zijn gemeenten die een dergelijke site hebben. Ook voor Woerden zou dat een toegevoegde waarde hebben.

Tevens is er een kick off denkbaar waarbij kan worden samengewerkt met de organisatie die aan de basis heeft gestaan van dit initiatiefvoorstel: de Fietsersbond (Eindrapport Fietsbalans)

Datum: 27 mei 2005

Financiën

Een financiële vertaling van die maatregelen is in het kader van dit initiatiefvoorstel nog niet aan de orde en dat heeft de volgende redenen.

In de eerste plaats wil de fractie dat het College eerst eens reageert op het Eindrapport Fietsbalans, dat op 11 november 2002 door de Fietzersbond is aangeboden en dat tal van handvatten bevat voor het formuleren van een heus gemeentelijk fietsbeleid.

In de tweede plaats is het de fractie erom te doen om Raad en College te verleiden tot de opvatting dat het fietsbeleid die plaats binnen de begroting en de beeldbepalende gemeentelijke beleidsstukken moet krijgen die het verdient, gelet op de maatschappelijk betekenis ervan.

In de derde plaats mondt het initiatiefvoorstel uit in een klemmende oproep aan het College om met creatieve en financieel onderbouwde voorstellen te komen binnen de door de fractie en hopelijk ook de Raad voorgestane beleidskaders.

INHOUDELIJK VOORSTEL

- a. de Raad stemt in met de in het bovenstaande aangegeven kaders waarbinnen het Woerdense fietsbeleid gerealiseerd dient te worden;
- b. de Raad vraagt het College die kaders verder in- c.q. aan te vullen;
- c. de Raad vraagt het College om inzichtelijk te maken wat er binnen de gemeentebegroting aan uitgaven ten behoeve van de fiets wordt uitgetrokken;
- d. de Raad verzoekt het College om die bedragen ook in meerjarig perspectief te zetten;
- e. de Raad vraagt het College om voorstellen voor de korte en de langere termijn te ontwikkelen met het oog op de stimulering van het fietsgebruik;
- f. de Raad geeft het College in overweging met een reactie te komen op de suggestie om 1% van het voor de aanleg van wegen uit te trekken bedrag te storten in een fonds bestemd voor de financiering van fietscommunicatie;
- g. de Raad vraagt het College om die voorstellen, bedoeld onder punt e, ook in financiële termen te vertalen;
- h. de Raad geeft het College tenslotte in overweging om het beleid regelmatig, minstens jaarlijks, af te stemmen met de lokale afdeling van de Fietzersbond.

Is sprake van reeds vastgesteld beleidskader? **NEE**

Eventueel toelichting:

Financiële consequenties/wijze van dekking

De financiële consequenties zullen naar aanleiding van voorstellen van het College besproken worden. Uitgangspunt is dat e.e.a. viaerschikking binnen de bestaande (onderhouds)-begroting kan worden gedekt,

Reacties van derden

Vervolgtraject/-procedure/planning

Bijlagen ter inzage

Datum: 27 mei 2005

VOORGESTELD RAADSBESLUIT:

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 30 augustus 2004 van:

- GroenLinks

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet

gezien het advies van de raadscommissie Ruimte;

b e s l u i t:

- a. in te stemmen met de in het bovenstaande aangegeven kaders waarbinnen het Woerdense fietsbeleid gerealiseerd dient te worden;
- b. het College te vragen die kaders verder in- c.q. aan te vullen;
- c. het College te vragen om inzichtelijk te maken wat er binnen de gemeentebegroting aan uitgaven ten behoeve van de fiets wordt uitgetrokken;
- d. het College te verzoeken om die bedragen ook in meerjarig perspectief te zetten;
- e. het College te vragen voorstellen voor de korte en de langere termijn te ontwikkelen met het oog op de stimulering van het fietsgebruik;
- f. het College in overweging te geven het fietsbeleid jaarlijks af te stemmen met de lokale afdeling van de Fietzersbond;
- g. het College te verzoeken om die voorstellen in financiële termen te vertalen;
- h. het College te verzoeken om de Raad jaarlijks een overzicht te doen toekomen van de uitvoering van het fietsbeleid.

De indiener: - GroenLinks

J. van Engelen

W. van Geelen